

2022-10-31

Dnr M2020/02050

Miljödepartementet

Remissvar avseende "Översyn av avgiftssystemet för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken (2020:23)"

Med anledning av rubricerat ärende avger härmed Organisationen Sveriges Servicestationer (OSS) följande remissvar. OSS bildades 1934, består av närmare 1 000 medlemmar och organiserar de av landets servicestationer som är fria företagare.

Allmänt om servicestationer idag

Majoriteten av landets bemannade servicestationer (ca 800 av landets 1200) drivs av småföretagare, oftast i form av ett franchiseavtal med ett drivmedelsbolag. Dessa företagare ska dels följa svenska lagar och regler, dels de direktiv och instruktioner som franchisegivaren utger. Större drivmedelsstationer som drivs av företagare säljer runt 8-12 MKR i butik och cirka 2-4 miljoner liter flytande drivmedel. Mindre anläggningar i glesbygd säljer vanligen hälften av ovan angiva volymer. De flesta servicestationer sysselsätter mellan 3 till 10 heltidstjänster beroende på storlek, öppettider och geografisk placering.

Drivmedelsbranschen är utsatt för hård konkurrens och låg lönsamhet. Till detta ska en servicestation iaktta och följa mängder med lagar och förordningar. Förutom att hantera brandfarliga varor och driva miljöfarlig verksamhet, ska våra medlemmar även iaktta regler för mathantering, butiksverksamhet, uthyrning av fordon och personal. Denna stora mängd administration står dessvärre sällan i proportion till branschens låga lönsamhet.

Synpunkter avseende rapport framställd av Naturvårdsverkets översyn av avgiftssystemet

I avgivet förslag betonas vikten av att myndigheter och kommuner ska uppnå full kostnadstäckning för de arbete som läggs ner i samband med ett prövningsförfarande. Naturvårdsverket medger dock att "Uppgifter om nedlagd tid per ärende är dock uppskattade snarare än dokumenterade och från ett begränsat antal källor." Naturvårdsverket har i rapporten konstaterat att det finns vissa brister i underlaget som legat till grund för bedömningen av lägsta ansökningsavgift. OSS kan därmed inte bedöma hur Naturvårdsverkets föreslagna lägsta ansökningsavgift korrelerar mot principerna i miljölagstiftningens avgiftssystem.

Av Naturvårdsverkets underlag är det vår bedömning att enskilda verksamheter kan få betydande kostnadsökningar i samband med tillståndsprövning. Tillstånd och myndighetsövning ska ske

konkurrensneutralt, men bör också rimligen ske efter sökandes omfattning av verksamhet. Därför bör också en nivåstruktur av avgifter finnas för tillståndsprövning av olika verksamheter och dess omfattning.

Eftersom en stor andel av våra medlemmar är småföretagare med blygsam lönsamhet, än mer i glesbygden, är det av största vikt att avgifterna endast är av kostnadstäckande karaktär. Därför hade OSS önskat att Naturvårdsverket särskilt redogjorde för hur kostnadstäckningen uppnås för avgifter som berör småföretagare som fordrar mindre handläggning i jämförelse med större verksamheter. Även mindre höjningar kan innebära en inte oväsentlig inverkan på våra medlemmars möjligheter att bedriva sund och hållbar verksamhet, varför det får anses vara särskilt viktigt att dessa avgifter är proportionerliga och inte övergår den faktiska kostnad som uppstår för myndigheten eller kommunen vid handläggning. OSS förstår förvisso i Naturvårdsverkets redogörelse gällande avgiftskonstruktionen, att tillsyns- och prövningsavgifter i olika grad schabloniseras i relation till att motprestationen av det allmänna tillfaller ett avgiftskollektiv. För mindre näringsidkare med låg lönsamhet och små marginaler är detta likväl problematiskt.

Möjlighet att låta avgiftens skälighet i det enskilda fallet prövas

OSS förhåller sig positivt till möjligheten att låta avgiftens skälighet prövas i vissa enskilda fall. OSS önskar att denna möjlighet preciseras och förtydligas, särskilt huruvida det är avsett att endast möjliggöra en sänkning av avgiften eller om skälighetsprövningen även ska kunna föranleda att avgiften justeras uppåt. En lösning där skälighetsprövningen kan föranleda en högre avgift skulle ge upphov till bristande förutsebarhet för den avgiftsbelagde. OSS anser att det vid skälighetsbedömningen bör kunna beaktas exempelvis att den avgiftsbelagda verksamheten har låg lönsamhet samt om verksamheten är en förutsättning för annan kommersiell och offentlig verksamhet.

De synpunkter som framgår i redogörelsen ovan är inte uttömmande men omfattar OSS viktigaste synpunkter på de remitterade rapporterna.

Organisationen Sveriges Servicestationer
I tjänsten,

Rebecka Larsson